

רשומות

הצעות חוק

22 בנובמבר 1993

2220

ח' בכסלו התשנ"ד

עמוד

103	הצעת חוק זכויות מבצעים (תיקון) (זכויות משדרים), התשנ"ד-1993
104	הצעת חוק מבקר המדינה (תיקון מס' 20), התשנ"ד-1993
106	הצעת חוק רואי חשבון (תיקון מס' 6) (שינוי בהרכב המועצה), התשנ"ד-1993
106	הצעת חוק מימון מפלגות (תיקון מס' 17) (קבלת תרומה שלא כדין), התשנ"ד-1993

[722]

מתפרסמת בזה הצעת חוק מטעם הממשלה:

הצעת חוק זכויות מבצעים (תיקון) (זכויות משדרים), התשנ"ד-1993

1. חוק זכויות מבצעים, התשמ"ד-1984, ייקרא "חוק זכויות מבצעים ומשדרים, שינוי שם החוק התשמ"ד-1984" (להלן - החוק העיקרי).

מ ב ו א

הקיים ולכלול בו את ההגנה על זכויותיו של המשדר, בדומה להגנה המוענקת למשדרים במדינות רבות, לפי אמנות בין-לאומיות.

ההשקעות המושקעות בשידורים השונים, על ידי המשדרים הציבוריים ועל ידי המשדרים הפרטיים הינן בסכומי כסף גדולים מאוד, ולפיכך מן הראוי למנוע מגזרמים אחרים לנצל את השידורים ניצול מסחרי, ללא רשות תמורה נאותה למשדרים המקוריים.

חוק זכויות מבצעים, התשמ"ד-1984 (להלן - החוק הקיים), מעניק הגנה מיוחדת לאחת הזכויות "הנלוות" לזכויות יוצרים, לאמור הזכות של מי שמבצע יצירה ספרותית, אמנותית, דרמטית או מוסיקלית. מטרת החוק המוצע היא להכניס לאותה מסגרת חקיקתית הגנה לזכות נלווית אחרת בתחום הקניין הרוחני - הזכות של המשדר.

החוק המוצע הוא פרי עבודתה של ועדה ציבורית לתיקון חוק זכויות יוצרים, אשר המליצה לתקן את החוק

¹ ס"ח התשמ"ד, עמ' 157 (194).

- תיקון סעיף 1
2. בסעיף 1 לחוק העיקרי, אחרי הגדרת "טביעה" יבוא:
 "משרד" – מי שהוסמך על פי דין לקיים שידורי רדיו או טלוויזיה, לציבור בכללותו או לחלק ממנו.
- החלפת כותרת פרק ב'
3. במקום הכותרת לפרק ב' לחוק העיקרי יבוא:
 "פרק ב': זכויות מבצעים ומשרדים".
- "הוספת סעיפים 44 עד 74"
4. אחרי סעיף 4 לחוק העיקרי יבוא:
 "זכויות המשרד 44. (א) למשרד תהיה הזכות שהמעשים המפורטים להלן לא ייעשו אלא בהסכמתו:

- (1) טביעה של שידוריו;
- (2) שעתוק טביעות של שידוריו;
- (3) שידור של טביעה או שעתוק של שידוריו;
- (4) מכירה, השכרה, הפצה, יבוא או החזקה לצרכי מסחר של טביעה או שעתוק משידוריו;
- (5) שידור־משנה של שידוריו, למעט:
  - (א) שידור משנה המבוצע בדרך של העברה או הפצה קווית כדין;
  - (ב) שידור משנה המבוצע בדרך משולבת של הפצה קווית ואלחוטית על פי חוק המוטלת על המשרד מכוח זכיון לפי חוק הבזק, התשמ"ב-1982²;

ד ב ר ו ה ס ב ר

- סעיף 1 שינוי השם של החוק בא נוכח הוספת זכויות משרדים.
- סעיף 2 מוצע להוסיף לחוק העיקרי הגדרה של "משרד" הכוללת את כל המשרדים על פי דין לציבור או לחלק ממנו, לרבות בעלי הזכויות לשידורי כבלים ומשרדים חדשים שיקומו בהתאם לחוק הרשות השנייה לטלוויזיה ורדיו, התש"ן-1990, וחוקים נוספים.
- יש לזכור בהקשר זה כי "שידור" כבר מוגדר בחוק: "העברה או הפצה, בין קווית, בין אלחוטית ובין בכל דרך אחרת של צלילים או מראות או שילוב של צלילים או מראות לציבור".
- סעיף 3 (א) מוצע להוסיף לחוק הקיים את סעיף 44 ובו הוראה בדבר זכותו של המשרד שמעשים מסוימים לא ייעשו אלא בהסכמתו, ובהם טביעה או שעתוק, שידור של טביעה או שעתוק, וכן פעולות מסחריות שונות, יגון: מכירה, השכרה וכו'.
- מוצע לאסור על "שידור משנה" של שידוריו של המשרד ללא הסכמתו, וזאת בהתאם לאמנות בין-לאומיות המעניקות הגנה בפני שידור־משנה בדרך אלחוטית, אך למעט המקרים שבהם המעביר או המפיץ את שידוריו של המשרד פועל כדין, לרבות מכוח הוראותיו של חוק אתר המטילות עליו חובה להעביר שידורים אלה.
- (ב) בסעיף 34 מוצע להעניק הגנה גם למי שפעל ללא הסכמת המשרד אם יוכח שהטביעה מתייחסת לשידור שכלעצמו נעשה תוך הפרה של זכות יוצרים או זכות מבצעים.
- (ג) סעיף 34 המוצע קובע מקרים שבהם לא תהיה דרושה הסכמת המשרד. המכנה המשותף להם הינו העדר ניצול מסחרי של השידורים, והם מקובלים בכלל בתחום זכויות היוצרים והזכויות הנלוות לה.
- (ד) סעיף 74 המוצע מדיל את כל יתר הוראות החוק הקיים על זכות המשרד, לרבות הוראות הקובעות את העבירות הפליליות, על הפרת הזכות וסעדים אזרחיים לפיצוי ולמניעה.

² ס"ח התשמ"ב, עמ' 218.

(ג) שידור משנה בדרך אלוטית, המבוצע על פי חובה המוטלת על המשדר בדין אחר.

(ב) אין בהוראות סעיף קטן (א) כדי לגרוע מזכותו של יושב ראש הכנסת או של יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, לקבל עותקים של שידורים מדיוני הכנסת במליאה או בוועדותיה.

הגנה 34. במשפט לפי סעיף 44 על הפרת זכות משדר בשידור, תהיה זו הגנה שהשידור נעשה תוך הפרה של זכות יוצרים או זכות מבצעים.

פטורים מהסכמת המשדר 34. הוראות פסקאות (1), (2) ו-(4) של סעיף 44 לא יחולו אם המעשים האמורים בהם הם בגדר שימוש פרטי או שימוש הוגן בשידור לשם לימוד עצמי, לשם הוראה שלא למטרת רווח או לשם מחקר או ביקורת, או לשם תמצית עתונאית שלא למטרת שידור.

החלת הוראות 74. בפרקים ג' ו-ד', למעט סעיפים 11 ו-12, בכל מקום שבו נאמר "מבצע" ו"ביצוע" - לפי הגדרתם בסעיף 1 - גם "משדר" ו"שידור" במשמע.

5. תחילתו של חוק זה בתום 30 ימים מיום פרסומו. תחילה

מתפרסמות בזה הצעות חוק של חבר הכנסת מטעם הוועדה לעניגי ביקורת המדינה של הכנסת:

[723] הצעת חוק מבקר המדינה (תיקון מס' 20), התשנ"ד-1993*

1. בחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב], בסעיף 45, בסוף סעיף קטן (ד) יבוא: "ואולם אין באחריותם של אלה, בשל עבירת משמעת, כדי לגרוע מאחריותם הפלילית בשל הפרת אותו צו".

ד ב ר י ה ס ב ר

מוצע להבחיר כי עובר ומי שממונה עליו אחראים באופן אישי על מילוי הצו שנתן נציב תלונות הציבור; אחריות זאת אינה רק אחריות משמעתית אלא גם אחריות פלילית, כפי שהיא נקבעה בסעיף 287 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, שזו לשונו:

"הפרת הוראה חוקית

287. המפר הוראה שניתנה כשורה מאת בית משפט או מאת פקיד או אדם הפועל בתפקיד רשמי ומוסמך לאותו ענין, דינו - מאסר שנתיים."

חבר הכנסת דוד מגן

סעיף 45 לחוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב] (להלן - חוק מבקר המדינה), קובע לאמור:

"סעיפים

345. (א) נציב תלונות הציבור רשאי ליתן כל צו שימצא לנכון ולצורך, לרבות צו זמני, כדי להגן על זכויות העובד, בשים לב לתיפקודו הראוי של הגוף שבו הוא עובד.

(ב) ...

(ג) ...

(ד) צו לפי סעיף זה מחייב את מי שממונה על העובד ואת העובד עצמו, והמפר אותו עובר עבירת משמעת."

לא תמיד מקויים צו שנתן נציב תלונות הציבור כסדר למי שהתלונן בתום לב ועל פי הנהלים התקינים על מעשי שחיתות שבוצעו בגוף שבו הוא עובד.

* הצעת חוק מס' תשנ"ג; הועברה לוועדה ביום כ"ג בתמוז התשנ"ג (12 ביולי 1993).
1 ס"ח התשי"ח, עמ' 92; התשנ"ג, עמ' 100; הצ"ח התשנ"ג, עמ' 287.

[724]

**הצעת חוק רואי חשבון (תיקון מס' 6) (שינוי בהרכב המועצה),
התשנ"ד-1993***

- תיקון סעיף 2 1. בסעיף 2(א) לחוק רואי חשבון, התשט"ו-1955, פסקה (3) - בטלה.
- הוראת מעבר 2. מי שמכהן כנציג מבקר המדינה במועצת רואי חשבון ביום קבלת חוק זה בכנסת, רשאי להמשיך בכהונתו עד יום.....

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 2(א)(3) לחוק רואי חשבון, התשט"ו-1955 (להלן - החוק), קובע לאמור:
"מועצת רואי חשבון
2. (א) תוקם מועצת רואי חשבון (להלן - המועצה), ואלה חבריה:
(1) ....
(2) ....
(3) נציג מבקר המדינה."
- מועצת רואי חשבון, על פי החוק היא גוף מבוקר לפי חוק מבקר המדינה, התשי"ח-1958 [נוסח משולב].
- מוצע שנוציג מבקר המדינה לא יהיה חבר המועצה מאחר שבפעילותו ובתברותו במועצת רואי החשבון יש כדי לשלול ממבקר המדינה את הסמכות המוסרית לבקר את המועצה.
- חבר הכנסת דוד מגן

* הצעת חוק מס' תרס"ב; הועברה לוועדה ביום י"א באב התשנ"ג (29 ביולי 1993).
ס"ח התשט"ו, עמ' 26; התשל"א, עמ' 110; התשל"ח, עמ' 22 ועמ' 119; התשנ"ד, עמ' 24.

[725]

**הצעת חוק מימון מפלגות (תיקון מס' 17) (קבלת תרומה שלא בדין),
התשנ"ד-1993***

- תיקון סעיף 8 1. במקום סעיף 8(ה) לחוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973, יבוא:
- "(ה) מצא מבקר המדינה כי סיעה קיבלה תרומה בניגוד לאמור בסעיף זה, תעביר הסיעה לאוצר המדינה, במועד שיקבע מבקר המדינה, סכום ששוויו פי שניים מסכום התרומה, אולם רשאי מבקר המדינה לקבוע כי על הסיעה להעביר לאוצר המדינה סכום קטן יותר, אם נראה לו שמן הראוי לנהוג כך בהתחשב בכל נסיבות המקרה; לא היתה יתרת זכות בחשבונותיה הבנקאיים של הסיעה לצורך העברת הסכום לאוצר המדינה, יודיע מבקר המדינה על כך ליושב ראש הכנסת ויושב ראש הכנסת ישלול מהסיעה את הסכום המגיע ממנה כאמור ויחזירו לאוצר המדינה."

ד ב ר י ה ס ב ר

- סעיף 8(ה) לחוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973, קובע לאמור:
"(ה) מצא מבקר המדינה כי סיעה קיבלה תרומה בניגוד לאמור בסעיף זה, יורה מבקר המדינה לסיעה להעביר לאוצר המדינה, במועד שיקבע, סכום ששוויו פי שניים מסכום התרומה; לא היתה כל יתרת זכות בחשבונותיה הבנקאיים של הסיעה לצורך העברת הסכום לאוצר המדינה, יודיע מבקר המדינה על כך ליושב ראש הכנסת ויושב ראש הכנסת ישלול מהסיעה את הסכום המגיע ממנה כאמור ויחזירו לאוצר המדינה."
- הכנסת ויושב ראש הכנסת ישלול מהסיעה סכום הוזה לפי שניים מסכום התרומה ויחזיר את הסכום לאוצר המדינה."
- מוצע להעניק למבקר המדינה, בבואו להפעיל סעיף קטן זה, שיקול דעת לקבוע סכומי חזור קטנים יותר ולהשאיר את כפל הסכום כסכום המרבי.
- חבר הכנסת דוד מגן

* הצעת חוק מס' תשל"ג; הועברה לוועדה ביום ב' אב התשנ"ג (20 ביולי 1993).